

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Uputstva za srećan život

bosanski

بوسني

الوسائل المفيدة للحياة السعيدة

الشَّيْخُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ نَاصِرٍ السَّعْدِيُّ
رَحِمَهُ اللَّهُ

المُختَصَرُ

فِي آدَابِ زِيَارَةِ الْمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ وَأَحْكَامِهَا

Sažetak
adaba i propisa posjete Poslanikovoj
džamiji

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِرَأْسَةِ الشُّؤْنِ الدِّينِيِّ بِالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hvaljen neka je Allah, Gospodar svjetova. Neka su salavat i selam na našeg Vjerovjesnika Muhammeda, njegovu časnu porodicu i plemenite ashabe.

A zatim:

Ovo je sažeta poslanica o adabima i propisima posjete Poslanikovoј džamiji. Ovdje smo skupili sve što je potrebno da zna svaki posjetilac ove časne džamije.

Molimo Allaha za iskrenost u ovom djelu, želeći time gledanje u Njegovo plemenito lice, i da svim muslimanima bude od koristi.

Sažetak

adaba i propisa posjete Poslanikovoj džamiji

Pohvalno je posjetiti džamiju Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u bilo koje vrijeme. Međutim, to ne spada u obrede hadža, što znači da ni muškarci ni žene koji obavljaju hadž nisu dužni posjetiti ni džamiju, ni kabur Allahovog Poslanika, niti mezarje Beki'.

Nije dozvoljeno posebno putovati s ciljem činjenja ibadeta na nekom mjestu radi posjete kaburu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti bilo kojem drugom mezarju. Takvo putovanje dozvoljeno je isključivo kada je riječ o jednoj od tri džamije, o čemu je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

لَا تُسَدُّوا الرَّحَالَ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: مَسْجِدِي هَذَا، وَالْمَسْجِدُ الْحَرَامُ،
وَالْمَسْجِدُ الْأَقْصَى

"Putovanje se ne poduzima radi ibadeta osim kada se radi o posjeti tri džamije: ove moje džamije, Mesdžidul-harama i Mesdžidul-Aksa." (Buhari, br. 1189. i Muslim, br. 827) Dakle, onaj ko želi doći u Medinu ne smije imati posebnu namjeru da posjeti kabur Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Naprotiv, može doći s namjerom da posjeti njegovu džamiju, a kada stigne, propisano mu je da posjeti i kabur Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi

ve sellem, kao i kabure njegovih ashaba.

Ženama nije propisano da posjećuju kabur Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti bilo koji drugi kabur. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo je žene koje posjećuju mezarja, budući da to može dovesti do kršenja šerijatskih propisa, poput otkrivanja žene, naricanja za umrlim i sličnih pojava. S druge strane, ženama je propisano da mnogo donose salavate i selam na Allahovog Poslanika u njegovoj džamiji, kao i na svakom drugom mjestu. Taj salavat i selam dopiru do Allahovog Poslanika gdje god se one nalazile, jer je on rekao:

(لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَلَا تَجْعَلُوا قُبُورِي عِيدًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ
تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنتُمْ)

"Ne činite svoje kuće grobnicama, i ne činite moj mezar svetištem. Donosite salavat na mene, jer će on doprijeti do mene gdje god da se nalazite." Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, također je rekao:

(إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً سَبَّاحِينَ فِي الْأَرْضِ يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ)

"Uzvišeni Allah ima meleke koji se kreću po Zemlji, a koji mi prenose selame od moga ummeta."

Kada neko ulazi u džamiju Allahovog Poslanika, preporučuje se da prvo uđe desnom nogom i prouči sljedeću dovu: "Allahumme-f-tah li ebvabe

rahmetike" (Allahu, otvori mi vrata Svoje milosti). Na isti način treba postupiti i prilikom ulaska u bilo koju drugu džamiju.

Dakle, ne postoji poseban zikr koji je propisan prilikom ulaska u Poslanikovu džamiju.

Nakon toga, propisano mu je da klanja dva rekata tehijjetul-mesdžida.

Ako se ne nalazi u vremenu kada je zabranjeno klanjati, dozvoljeno mu je da klanja nafle namaza koliko želi, dva po dva rekata. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u tom smislu je rekao:

(صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيْمَا سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ)

"Namaz u ovoj mojoj džamiji bolji je hiljadu puta od namaza na bilo kojem drugom mjestu, izuzev el-Mesdžidul-Harama." (Buhari, br. 1190. i Muslim, br. 1394)

Poželjno je, također, da, ako bude u prilici, obavi namaz u Revdi, prostoru između minbera Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegove sobe. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

(مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِّنْ رِّيَاضِ الْجَنَّةِ)

"Između moje sobe i moga minbera nalazi se Revda (bašča), koja spada u džennetske bašče." (Buhari, br. 1195. i Muslim, br. 1390) Ako to nije moguće, onda može klanjati na bilo kojem mjestu u džamiji Allahovog Poslanika. Međutim, ako se radi

o obaveznom namazu, najvrednije je klanjati u prvom safu, odmah iza imama. Sveopći šerijatski dokazi upućuju na to.

Ako želi posjetiti kabur Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i kabure dvojice njegovih ashaba

neka stane pred kaburom Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dostojanstveno i smireno, te neka ga tiho poselami riječima: "Esselamu alejke, ja Resulallah, ve rahmetullahi ve berekatuhu." Nema smetnje ako doda i: "Svjedočim da si uistinu Allahov Poslanik; dostavio si Objavu, ispunio emanet, i iskreno si se borio na Allahovom putu. Iskreno si se ophodio prema svome ummetu, pa neka te Allah nagradi najboljom nagradom kojom nagrađuje Poslanika zbog njegove brige za ummet."

Zatim će se blago okrenuti udesno i poselamiti Ebu Bekra, radijallahu anhu.

Zatim će se još malo okrenuti udesno i poselamiti Omera ibn el-Hattaba, radijallahu anhu. Kada bi nazvao selam Allahovom Poslaniku i dvojici njegovih ashaba, Ibn Omer, radijallahu anhuma, je običavao reći: "Esselamu alejke, ja Resulallah. Esselamu alejke, ja Eba Bekr. Esselamu alejke, ja ebetah". Nakon toga bi se okrenuo i otišao.

Čovjek se ne bi trebao dugo zadržavati kod kabura Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i dvojice njegovih ashaba, radijallahu anhuma. To je

imam Malik prezirao i smatrao novotarijom koju odabrane generacije nisu praktikovale. A popraviti će ovaj ummet samo ono što je popravilo prve generacije.

Prema tome, šerijatski nije opravdana praksa onih koji podižu glasove kod kabura Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti onih koji se tamo dugo zadržavaju. Uzvišeni Allah je rekao:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ
بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَغْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُم
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾﴾

"O vi koji vjerujete, ne dižite glasove svoje iznad Vjerovjesnikova glasa i ne razgovarajte s njim glasno, kao što glasno jedan s drugim razgovarate, da ne bi bila poništena vaša djela, a da vi i ne osjetite.

Doista onima koji utišaju glasove svoje pred Allahovim Poslanikom, a to su oni čija je srca Allah iskušao u bogobožnosti – pripada oprost i nagrada velika." (El-Hudžurat, 2-3) Osim toga, dugo zadržavanje kod kabura Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i ponavljanje selama više puta izaziva gužvu i buku, što se protivi onome što je Allah propisao muslimanima u ophođenju prema Poslaniku, bilo da je živ ili preselio. Stoga, vjerniku ne priliči da na tom časnom mjestu čini ono što je

suprotno šerijatskom edebu.

Povrh toga, praksa nekih posjetilaca koji upućuju dovu okrenuti prema kaburu također je pogrešna i suprotna praksi odabranih generacija. Takvo ponašanje spada u novotarije.

Prisutna je, također, praksa nekih ljudi da stavljaju desnu ruku preko lijeve prilikom nazivanja selama Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. U tom trenutku, oni izgledaju poput klanjača. Takvo ponašanje nije dozvoljeno, jer asocira na poniznost i skrušenost koja je isključivo propisana prilikom obavljanja namaza Uzvišenom Allahu. Na to nam je skrenuo pažnju Ibn Hadžer u svom djelu Fethul-Bari.

Nije dozvoljeno smatrati da se neko približava Allahu tako što će potirati o mezar/sobu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti da će obavljati tavaf oko njega. Niko ne smije tražiti od Poslanika da mu ispuni neku potrebu, izliječi bolesnog ili slično. Sve ove stvari mogu se tražiti isključivo od Uzvišenog Allaha.

Kada je neko u Medini, propisano mu je da posjeti džamiju Kuba i klanja u njoj. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, redovno bi dolazio u tu džamiju, bilo jašući ili pješke, i klanjao bi dva rekata. Od Sehla ibn Hunejfa prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

(مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ ثُمَّ أَتَى مَسْجِدَ قُبَاءٍ فَصَلَّى فِيهِ صَلَاةً كَانَ لَهُ كَأَجْرِ عُمْرَةٍ)

"Svako onaj ko se očisti u svojoj kući, zatim dođe u džamiju Kuba i u njoj klanja dva rekata, imat će nagradu kao da je obavio umru."

Muškarcima je propisano da posjete mezarje Beki' u Medini, kao i mjesto gdje su ukopani šehidi, poput Hamze, radijallahu anhu. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, imao je običaj da ih posjećuje i upućuje Allahu dovu za njih. Također, kazao je:

(كُنْتُ نَهَيْتُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ الْقُبُورِ، فَرُزُّوْهَا فَإِنَّهَا تُذَكِّرُكُمْ الْآخِرَةَ)

"Zabranio sam vam da posjećujete groblja, ali od sada ih posjećujte! Ona vas, zaista, podsjećaju na ahiret." Kada posjeti ta mezarja, propisano je da kaže ono što je općenito propisano prilikom posjete kaburima: "Esselamu alejkum ehled-dijari minel mu'minine vel muslimine, ve inna in šaallahu bikum lahikun ve jerhamullahul mustakdimine minna vel muste'hirine, nes'elullahe lena ve lekumul-'afije. (Mir neka je na vas, o stanovnici ovih kabura! Ako Allah da, i mi ćemo vam se pridružiti. Neka se Allah smiluje našim i vašim precima, kao i potomcima! Molimo Ga za oprost, i nama i vama.)"

Svrha posjete kaburima je da se živi prisjete ahireta i upute dove umrlima. U tome se također iskazuje slijeđenje sunneta Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Ovakva vrsta posjete kaburovima propisana je i šerijatski je ispravna.

Međutim, neki ljudi posjećuju kaburove s ciljem

da na tim mjestima upućuju dove ili da od Allaha traže nešto posredstvom umrlih ili njihovog ugleda. Ovakva vrsta posjete kaburovima je novotarija i šerijatski neprihvatljiva. Takvu praksu nije propisao ni Allah, ni Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, niti su je primjenjivale odabrane generacije ovog ummeta. A što se tiče direktnog traženja od umrlih, poput toga da izliječe bolesnog ili ispune neku potrebu - to predstavlja veliki širk.

U nastavku ćemo navesti nekoliko apokrifnih hadisa koji se odnose na ovu temu, kako bi ljudi bili svjesni njihove neispravnosti i postupali s oprezom.

1. "Ko obavi hadž, a mene ne posjeti, učinio je prekršaj."

2. "Ko me posjeti nakon moje smrti, kao da me posjetio tokom moga života."

3. "Ko posjeti mene i moga pretka Ibrahima u jednoj godini, ja mu garantujem pred Allahom da će ući u Džennet."

4. "Ko posjeti moj kabur, biće mi obaveza da se zagovaram za njega."

Ni jedan od ovih hadisa nije potvrđen od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Hafiz Ukajli je rekao: "Po ovom pitanju nemamo ni jedne vjerodostojne predaje", a Ibn Hadžer, u djelu et-Telhis, nakon što je spomenuo mnoge predaje na ovu temu, zaključio je: "Svi rivajeti ovoga hadisa su slabi." U sunnete hadža i umre ne spada posjeta Poslanikove džamije. Ona nema nikakve veze s

obredima hadža i umre, bez obzira na to da li se posjeta obavila prije ili poslije obreda. Posjeta Poslanikove džamije u osnovi je pohvalno djelo i predstavlja ibadet koji je neovisan o hadžu i umri. Prema tome, onaj ko želi obaviti hadž ili umru nije obavezan da posjeti Poslanikovu džamiju. Isto tako, onaj ko posjeti Poslanikovu džamiju nije obavezan obaviti hadž ili umru. Također, ako bi neko na jednom putovanju obavio hadž, umru i posjetio Poslanikovu džamiju, to ne bi bilo sporno.

Prijestupi prilikom posjete Poslanikovo džamiji

1. Kada posjete kabur Allahovog Poslanika, neki ljudi dodiruju zidove i ograde, te vezuju konce na mrežama radi bereketa.

Nasuprot tome, bereket se nalazi u onome što su propisali Allah i Njegov Poslanik, a ne u novotarijama.

2. Osim toga, neki ljudi posjećuju pećine na brdu Uhud, kao i pećine Hira i Sevr u Meki, gdje vežu krpe i upućuju dove. Time ulažu veliki trud u nešto što Allah nije ni propisao niti dozvolio.

Sve ove novotarije nemaju nikakvo utemeljenje u čistom i besprijekornom šerijatu.

3. Neki ljudi, misleći da će tako uzeti tragove Allahovog Poslanika, posjećuju određena mjesta i uzimaju zemlju sa njih. Takva mjesta uključuju, na primjer, bunar Eris-Hatem, Rumah Osmanov bunar i druga slična mjesta.

4. Upućivanje dove onima koji su ukopani u

mezarje Beki' ili šehidima Uhuda. Usto, neki ljudi bacaju novčanice kod tih mezarja želeći da steknu bereket time.

Ovo su ozbiljni prijestupi, pa čak i veliki širk. Svi ovi postupci su u suprotnosti s Kur'anom i sunnetom, na što su nas učenjaci upozorili. Islam jasno nalaže da ibadet, poput dova, klanja, zavjetovanja i sličnog, nije dozvoljeno uputiti nikome osim Allahu. U tom kontekstu, Uzvišeni je rekao:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ...﴾

"A naređeno im je da se samo Allahu klanjaju, da Mu iskreno kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju." (El-Bejjine, 5)

Allah najbolje zna. Neka su salavat i selam na našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu časnu porodicu i sve ashabe.

Sadržaj

Sažetak.....	3
adaba i propisa posjete Poslanikovoј džamiji.....	3

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

